

ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОЗДАТНОГО ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

У доповіді розкрито суть підготовки конкурентоздатного випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти в сучасному інформаційно-освітньому просторі.

Ключові слова: інформаційно-освітній простір, конкурентоздатний фахівець, кваліфікований робітник, заклад професійної (професійно-технічної) освіти

Training of a Competitiveness Graduate of a Professional (Vocation and Technical) Education Institution in the Conditions of the Development of the Information and Educational Space. The report reveals the essence of preparing a competitive graduate of a professional (vocational and technical) education institution in the modern informational and educational space.

Keywords: Informational and Educational Space, Competitive Specialist, Skilled Worker, Institution of Vocational Education.

Вступ. Сучасний стан підготовки кваліфікованих кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О) обумовлюють нагальною потребою на ринку праці в творчих, нестандартних, мислячих, креативних особистостях, які здатні до засвоєння та впровадження інновацій у будь-якій галузі діяльності. Інноваційні процеси у сфері освіти потребують створення такого інформаційно-освітнього простору ЗП(ПТ)О, який спрямований на реалізацію стратегічних цілей і завдань розвитку сучасної освіти. В умовах модернізації освіти у сучасному суспільстві дедалі більш актуальним є питання професійного становлення майбутніх конкурентоздатних випускників ЗП(ПТ)О в інноваційному інформаційно-освітньому середовищі, адже сучасний ринок праці ставить особливі вимоги до професійної компетентності фахівців. Тільки інноваційна за своєю суттю освіта може сформувати, розвинути та виховати людину, яка живе в сучасному інформаційному просторі і є всебічно розвиненою, креативною, творчою, активною, самостійною, самодостатньою особистістю, яка здатна успішно розв’язувати актуальні нагальні проблеми.

Мета, методи і підходи. Інноваційність освітніх процесів, упровадження інноваційних компонентів у навчальну діяльність є сьогодні основою конкурентоспроможності ЗП(ПТ)О. Упровадження інновацій у ЗП(ПТ)О покликане забезпечити підвищення якості навчання здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, що є запорукою майбутньої конкурентоздатної

¹⁷©Пітух Лілія (Pitukh Liliia)

(успішної) особистості. Сучасна система освіти, яка має ґрунтуватися на реалізації концепції неперервної освіти, набуває з кожним роком дедалі більшого практичного звучання в суспільстві. Тож визначальними в характеристиці сучасного кваліфікованого робітника є мотивація до безперервної освіти та постійного професійного вдосконалення, здатність самостійно й ефективно виконувати професійні завдання будь-якої складності та оперативно приймати ситуативно виправдані рішення, адаптація до мінливих умов ринку праці, що потребує від нього високої професійної мобільності.

Основні результати. Важливим для освіти в ЗП(ПТ)О є використання всіма учасниками освітнього процесу навчальних технологій у форматі сучасного освітнього простору. Інформаційно-цифрова складова професійної компетентності здобувача професійної (професійно-технічної) освіти є сукупністю навичок його діяльності в інформаційному просторі. Сучасний випускник ЗП(ПТ)О має бути компетентним, відповідальним, креативним, вільно володіти своєю професією та орієнтуватися в суміжних галузях діяльності, здатним до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, готовим до постійного професійного зростання, соціально-професійної мобільності.

Інформаційно-освітній простір ЗП(ПТ)О – це безпечне та доступне освітнє середовище із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ). Для його створення використовують також новітні технології енергоефективності, дизайну, архітектури будівель, споруд та територій закладів освіти. Важливою характеристикою сучасного інформаційно-освітнього простору є широке застосування ІКТ в освітньому процесі. Спектр технологій, який нині функціонує в інформаційно-освітньому просторі ЗП(ПТ)О, об'єктивно стає важливим інструментом всіх учасників процесу навчання і є доволі різноформатним. Головним рушієм цього процесу завжди були і незмінно залишаються люди компетентні й кваліфіковані, конструктивні й конкурентоздатні, компромісні й консенсусні. У розвитку людського потенціалу, людського капіталу, ключову і, головне, безперервно зростаючу роль відіграє освіта. Звісно – освіта сучасна, що відповідає найкращим стандартам якості, виключно завдяки освітній складовій в індексах людського розвитку та глобальної конкурентоспроможності [1, с. 4]. Загальновідомим є факт, що середовище є одним з чотирьох (поряд зі спадковістю, діяльністю та вихованням) загальновизнаних у педагогічній науці чинників, що впливають на розвиток особистості [2, с. 5–27]. Створення інноваційного освітнього середовища для розвитку особистості, здатної до самореалізації, – основне завдання сучасних ЗП(ПТ)О, в яких формуються оптимальні умови, фактори, необхідні для успішного функціонування освітнього процесу. Інноваційний освітній простір – це система, в якій взаємодіють

всі учасники освітнього процесу: «адміністрація – педагоги – учні – батьки-працедавці». Під час його формування у закладі освіти необхідно розв'язати проблему змісту освіти на сучасному етапі, співвідношення традиційних складових освітнього процесу та нових ІКТ, нових взаємин учнів, педагогів, батьків та працедавців у освітньому середовищі. Інформаційне освітнє середовище містить технологічні, інформаційні й організаційні ресурси, тому під час розбудови інноваційного інформаційно-освітнього простору ЗП(ПТ)О зростає значущість формування й розвитку в його суб'єктів ІКТ-компетентності за умови опанування й широкого застосування засобів ІКТ.

Інноваційне освітнє середовище виступає функціональним інформаційним та навчальним просторовим об'єднанням усіх учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О, між якими існують тісні взаємозв'язки. Саме в процесі навчання і виховання майбутнього кваліфікованого робітника в освітньому просторі ЗП(ПТ)О формуються знання, вміння, навички, взаємини, досвід діяльності й поведінкові моделі творчої особистості. Такі підходи до організації інформаційно-освітнього простору в системі освіти створюють необхідну основу для якісного вдосконалення організації і змісту навчально-виховного процесу училища. На нашу думку, ефективність діяльності ЗП(ПТ)О з підготовки конкурентоздатних кваліфікованих робітників значною мірою залежить від результативності впровадження сучасних технологій навчання та інноваційних виробничих технологій у підготовці кваліфікованих робітників. Саме професійне становлення майбутніх кваліфікованих робітників формується під впливом інформаційно-освітнього простору, і навпаки – освітній простір ЗП(ПТ)О формується під впливом активної інноваційної діяльності майбутніх конкурентоздатних фахівців.

Висновок. Інформаційно-освітній простір професійного становлення майбутніх кваліфікованих робітників – це система, яка забезпечує умови для формування й розвитку особистості як фахівця, реалізацію його творчого потенціалу, удосконалення фахових компетентностей, особистих якостей і виражає взаємозв'язок всіх структурних компонентів. Конкурентоздатні випускники училища мають характеризуватися високим рівнем креативності, яскраво вираженими особистісними якостями і здібностями, які будуть сприятимуть майбутній успішній професійній діяльності та кар'єрі.

Список використаних джерел

1. *Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2016. 448 с.*
2. *Бех І. Д. Принципи сучасної освіти. Педагогіка і психологія. 2005. № 4. С. 5–27.*